

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların ~~Ulaştırma~~ Bakanı Adil KARAIŞMAİLOĞLU tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Kentlerdeki yoğun yapılaşma ve artan nüfus nedeniyle günümüzde ulaşım, önemli sorunlardan biridir. Son dönemde, toplu taşıma araçları ya da özel araçlarla, kent içinde rahat ve makul sürelerde, bir yerden bir yere ulaşabilmek çok büyük bir sorun haline gelmiştir. Vatandaşlarımız günün önemli orandaki saatini trafikte geçirmektedir. Son yıllarda artan bu trafik sorunu, alternatif bazı ulaşım araçlarını dünyanın ve ülkemizin gündemine getirmiştir. Bunlardan biri de elektrikli skuterlardır. Yetişkinlerin kullanabileceği elektrikli skuterlar, bugün en önemli ulaşım alternatifi olarak öne çıkmaktadır. Elektrikli skuterlar, sağladıkları hızlı ulaşım nedeniyle özellikle büyükşehirlerde tercih edilmekte, daha fazla da gençler tarafından kullanılmaktadır. Elektrikli skuterların bu kadar ilgi görmesi sonucunda, kullanıcılara kısa süreli kiralama imkanı veren, paylaşımlı elektrikli skuterlar da son dönemde gözle görünür bir şekilde artmıştır.

Ancak ülkemizde, herhangi bir ehliyet olmaksızın, kasksız ve kuralı bir şekilde yaya ve araba yolunda, bir ya da iki kişinin bindiği elektrikli skuterlar, hem e-skuter kullananların hem de diğer araç sürücüleri ile yayaların can güvenliğini tehlikeye atacak ciddi kazalara neden olmaktadır.

Ülkemizdeki, son dönemde e-skuterların karıştığı trafik kazası sayısının da, can kayıplarının da artması e-skuter yönetmeliğinin yetersizliğini ortaya koymaktadır. Haziran 2022 tarihi itibarıyla e-skuterların karıştığı kazalardan derlenen verilere göre 8 kişinin hayatını kaybettiği, 899 kişinin ise yaralandığı basına yansımıştır. Ancak ülkemizde e-skuter kazaları nedeniyle hayatını kaybedenlerin çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. Sadece son 3 ayda, 4 kişi e-skuter kazası nedeniyle maalesef hayatını kaybetmiştir. 11 Temmuz'da, e-skuter kullandığı sırada otomobilin çarpması sonucu 23 yaşındaki Dilara Gül vefat etmiş, 23 Ekim'de Antalya'da dershaneden eve e-skuter ile dönen 2 lise öğrencisi otomobilin çarpması sonucu hayatını kaybetmiş, 20 Kasım'da Sakarya'da e-scooter kullanırken kulağında kulaklıkla müzik dinleyen 20 yaşındaki bir kadın hemzemin geçitten geçtiği esnada çalan kornayı duymamış ve trenin altında kalarak maalesef can vermiştir. Sayıları günden güne artan elektrikli skuter kullanıcılarının riskli davranışları, hem kendi canlarını hem de diğer sürücü ve yayaların canlarını tehlikeye atmaktadır. Bunun yanında alternatif ulaşım aracı olarak ortaya çıkan e-skuterların özellikle genç kullanıcılar arasında, ulaşımdan daha çok eğlence amacı ile kullanıldığı bu tip kullanımlarda da kural ihlallerinin daha arttığı gözlemlenmektedir. Kullanımı günden güne artan elektrikli skuterlarla ilgili olarak, sıkı

76472

tedbir alınmaması halinde çok ciddi ve riskli trafik kazalarının artarak yaşanması kaçınılmazdır.

Ortaya çıkan bu durum, ülkemizde e-skuterların, kullanıcı kitlesinin çok geniş bir aralıkta tanımlandığı, hukuki alt yapısının eksik, bırakıldığı, karayolları açısından teknik alt yapısının yetersiz kaldığı, gerekli hazırlıkların yapılmadan kullanımına izin verildiği, bir deneme süresinin öngörülmediği, yönetmelikle getirilen düzenlemelerin ihtiyaçları karşılamada ve kazaları önlemede yetersiz olduğu açıkça görülmektedir.

Bugün ülkemizde, mevzuatın yetersiz olması nedeniyle kuralsız ve kontrolsüz bir sistem ortaya çıkmıştır. Bu nedenle de e-skuter kullanımı ile ilgili olarak bazı temel değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Öncelikle elektrikli skuter kullanımında yaş sınırı yükseltilmeli, bu ulaşım aracını kullanabilmek de tıpkı araç kullanımında olduğu gibi ehliyete bağlanmalıdır. Kullanan kişilerin can güvenliğini koruyacak şekilde, kask, dizlik, eldiven gibi kişisel koruyucu donanımların kullanımı zorunlu hale getirilmelidir. 14 Nisan 2021 tarihinde çıkarılan yönetmelikle belirlenen kurallara uyulmaması halinde, hem e-skuter sahibi olan kişilere, hem de paylaşımlı e-skuter temin eden şirketlere uygulanan idari para cezaları daha caydırıcı olarak şekilde arttırılmalı, ihlal edilen kurala göre, kural ihlalinde bulunan kişilerin belli sürelerle e-skuter kullanmaları yasaklanmalıdır. Bunun yanında, belli bir hız yapmaları nedeniyle araç trafiğinin seyrettiği yollarda kullanacakları şeritler belirlenmeli, trafik polislerince daha sık denetimler yapılmalı, kuralların ihlal edilmesi halinde verilecek cezalar diğer ülke örnekleri de incelenerek yeniden düzenlenmelidir.

Bu çerçevede;

1)E-skuter kullanımı ile ilgili olarak Bakanlığınızın da bulunduğu 3 Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikte, e-skuter kullanımı için bir ehliyet şartı aranmamasının nedeni nedir?

2)E - skuter kullanımında 15 yaş sınırı neye göre belirlenmiştir? Bu yaş sınırının yükseltmeyi düşünüyor musunuz? Kullanıcıların yaş sınırına uyup uymadığı nasıl kontrol edilmektedir?

3)14 Nisan 2021 tarihli e-skuter yönetmeliği hazırlanırken yurtdışındaki diğer uygulamalar incelenmiş midir? Eğer incelendiyse, can güvenliği açısından hayati öneme sahip olan kişisel koruyucu donanımları kullanmak neden zorunlu tutulmamıştır?

4)Paylaşımlı e- skuter sistemi üzerinden kullanıcılara, e- skuter temin eden şirketlere -trafik sigortası gibi- sigorta yaptırma zorunluluğu getirilecek midir?

5)Bakanlığınızca, kurallarına uyulmaması nedeniyle şimdiye kadar, her biri ayrı ayrı belirtilmek kaydıyla, bireysel e-skuter kullanıcıları ile paylaşımlı e-skuter temin eden şirketlere, hangi ihlaller nedeniyle, ne kadar idari para cezası verilmiştir?

6)Ülkemizde e -skuterların tehlikeli kullanımı nedeniyle artan kazalar da göz önüne alınarak, e-skuter yönetmeliğini değiştirmeyi ve konuyla ilgili daha sıkı kuralların olduğu yeni bir yönetmelik çıkarmayı düşünüyor musunuz?